

prima instanță: V. Pădurari
instanța de apel: S. Procopciuc, Gh. Liulca, E. Grumeza

dosarul nr. 3ra-1172/15

ÎNCHEIERE

30 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Iulia Sîrcu
Judecătorii: Iuliana Oprea
Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Sindicatul Întreprinzătorilor, titularilor patentei și al angajaților întreprinderilor mici și mijlocii,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Sindicatul Întreprinzătorilor, titularilor patentei și al angajaților întreprinderilor mici și mijlocii împotriva Consiliului mun. Bălți și Inspectoratului Fiscal Principal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 24 martie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de Sindicatul Întreprinzătorilor, titularilor patentei și al angajaților întreprinderilor mici și mijlocii și menținută hotărîrea Judecătoriei mun. Bălți din 17 octombrie 2014,

c o n s t a t ă:

La 29 noiembrie 2013 Sindicatul întreprinzătorilor, titularilor patentei și al angajaților întreprinderilor mici și mijlocii a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Bălți cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că prin decizia Consiliului mun. Bălți nr. 12/18 din 26 decembrie 2011, s-a aprobat Regulamentul cu privire la eliberarea autorizației pentru desfășurarea activității de comerț pe piețele mun. Bălți. Regulament respectiv se răsfrînge asupra comercianților și micilor comercianți care desfășoară activitatea în piețele mun. Bălți.

Reclamantul consideră că actul normativ respectiv este adoptat de către Consiliul mun. Bălți cu ignorarea dispozițiilor legale.

Invocă reclamantul că persoanele fizice și juridice au dreptul să desfășoare activitate comercială în piețele mun. Bălți în baza cererii adresate administrației Pieții, care la rîndul său este obligată să asigure admiterea activității, fără impunerea cărorva cerințe din partea autorităților publice locale privind obținerea autorizațiilor.

Sușține reclamantul că pentru a activa în piață nu este necesară o autorizație de funcționare, deoarece piața este deja autorizată de către Întreprinderea Municipală în calitate de subiect. Astfel, Consiliul mun. Bălți eronat a adoptat Regulamentul de eliberarea a autorizațiilor anume în piețele mun. Bălți.

În scopul soluționării litigiului pe cale extrajudiciară, la 13 octombrie 2013 s-a adresat către Consiliul mun. Bălți cu cerere prealabilă pentru reexaminarea și modificarea deciziei contestate, care la 31 octombrie 2013 a fost respinsă ca neîntemeiată.

Solicită reclamantul anularea pct. III, IV și sintagmei „piețe” din Regulamentul cu privire la eliberarea autorizației pentru desfășurarea activității de comerț pe piețele mun. Bălți, aprobat prin decizia Consiliului mun. Bălți nr.12/18 din 26 decembrie 2011.

Prin încheierea Judecătoriei mun. Bălți din 21 mai 2014 s-a atras în proces calitate de copârît Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

La 11 iulie 2014 reclamantul a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat anularea capitolului nr. III, IV și sintagmei „piețe” din Regulamentul cu privire la eliberarea autorizației pentru desfășurarea activității de comerț pe piețele din mun. Bălți, aprobat prin decizia Consiliul mun. Bălți nr.12/18 din 26.12.2011, cu efect retroactiv din momentul adoptării.

Prin hotărârea Judecătoriei mun. Bălți din 17 octombrie 2014 acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 11 noiembrie 2014 Sindicatul Întreprinzătorilor, titularilor patentei și al angajaților întreprinderilor mici și mijlocii a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 24 martie 2015 a fost respins apelul declarat de Sindicatul Întreprinzătorilor, titularilor patentei și al angajaților întreprinderilor mici și mijlocii și menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel la emiterea deciziei a constatat că la 26 decembrie 2011 Consiliul mun. Bălți a emis decizia nr.12/18 „Cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la eliberarea autorizației pentru desfășurarea activității de comerț pe piețele mun. Bălți”, care urma a fi aplicat începând cu 01 ianuarie 2012.

Capitolul III al Regulamentului indicat prevede eliberarea micului comerciant a autorizației pentru desfășurarea activității de comerț pe piețe, iar capitolul IV ține de eliberarea micului comerciant, care vizitează piața o singură dată, a autorizației pentru comerțul cu amănuntul.

Prin decizia nr. 5/10 din 26 aprilie 2012, Consiliul municipal Bălți a modificat decizia nr. 12/18 din 26 decembrie 2011 și Regulamentul după cum urmează: în tot textul a deciziei și a Regulamentului sintagma „autorizația pentru desfășurarea activității de comerț” a fost substituită cu sintagma „autorizație de funcționare”.

În motivarea dezacordului cu actul administrativ menționat, apelantul-reclamant a invocat că capitolul III și IV al Regulamentului menționat este emis contrar prevederilor art.3 alin.(3) al Legii cu privire la patenta de întreprinzător nr. 93 din 15 iulie 1998, care prevede că, desfășurarea activității de întreprinzător în baza patentei nu impune înregistrarea de stat a titularului acestei și primirea acesteia licenței, iar Anexa la Legea cu privire la patenta de întreprinzător prevede cuantumul taxei lunare pentru patenta de întreprinzător unde este indicat genul de activitate „comerțul cu amănuntul”.

Sub acest aspect, instanța de apel a relevat că Conform art. 14 al Legii cu privire la comerțul interior, desfășurarea activității de comerț se autorizează de către autoritatea administrației publice locale de nivelul întâi sau municipiului Chișinău în a cărei rază teritorială urmează să-și desfășoare activitatea comerciantul respectiv.(2) Autorizația de funcționare se eliberează comerciantului pentru fiecare unitate comercială separat, în baza unei cereri depuse la autoritatea administrației publice locale. (3) La cerere se anexează următoarele acte:

- a) documentul ce confirmă înregistrarea de stat a comerciantului conform prevederilor legislației în vigoare;
- b) documentele ce atestă îndeplinirea cerințelor art.13 alin.(2);
- c) documentul ce confirmă dreptul de proprietate sau de locațiune asupra unității comerciale;
- d) schema de amplasare a unității comerciale (pe gherete, tarabe și alte unități mobile);
- e) acordul administratorilor zonei de vânzare, obținut conform prevederilor legale în vigoare, pentru desfășurarea comerțului în aeroporturi, gări, stații și alte zone publice;
- f) contractul de locațiune sau titlul de autentificare a deținătorului de teren;
- g) orarul de funcționare a unității comerciale;
- h) declarația pe propria răspundere privind respectarea cerințelor de autorizare;
- i) în cazul autorizării funcționării unităților de alimentație publică, se solicită suplimentar autorizația sanitară, iar în cazul organizării târgurilor de animale și a piețelor agricole ce dispun de hale pentru comercializai produselor de origine animalieră în stare proaspătă -autorizația sanitar veterinară.

(4) Prevederile alin.(3) se aplică și în cazul reamplasării unității comerciale sau al extinderii activității de comerț. (5) Acte specificate la alin.(3) se depun în original, iar copiile acestora se păstrează în arhiva autorității administrației publice locale. (6) Comerciantul este obligat să dețină autorizația de funcționare și în cazul desfășurării unei forme de comerț care nu necesită existența unității comerciale. (7) Micii comercianți vînd produse nealimentare sau produse agricole, exceptînd pe cele alimentare, în baza unei cereri autorizate pentru un loc provizoriu de vânzare.

Cererea conține informații privind locul de vânzare, perioada vânzării, denumirea produselor și se autorizează de către primarii localității prin vizare și aplicarea ștampilei în termen de cel mult 3 zile de la depunere.

Astfel, din prevederile textului de lege menționat, și anume alin. (6) arată că comerciantul este obligat să dețină autorizația de funcționare și în cazul desfășurării unei forme de comerț care nu necesită existența unității comerciale.

În acest caz, micii comercianți obțin autorizația în baza al.(7) art.14 Legii menționate.

Reieșind din cele menționate, Colegiul civil a reținut că Capitolul III – IV, precum și sintagma „piețe” din „Regulamentul cu privire la eliberarea autorizației pentru desfășurarea activității de comerț pe piețele municipiului Bălți” nu contravine legislației în vigoare.

La data de 09 iulie 2015 Sindicatul Întreprinzătorilor, titularilor patentei și al angajaților întreprinderilor mici și mijlocii a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale. Prin avizul de recepție contra semnătură, se atestă că la data de 08 mai 2015 recurentul a primit copia deciziei instanței de apel. Astfel, recursul declarat la data de 09 iulie 2015 este depus în termen.

În motivarea recursului recurentul a invocat că instanțele la emiterea hotărârilor nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au interpretat eronat legea. Susține că instanțele nu a aplicat art. 12 din Legea nr. 231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior, precum și prevederile Hotărârii Guvernului nr. 955 din 21 august 2004 despre aprobarea Regulamentului-tip de funcționare a pieței și nici prevederile corespunzătoare ale Hotărârii Guvernului nr. 517 din 18 septembrie 1996 cu privire la aprobarea Regulilor de funcționare a rețelei de comerț ambulant și Regulile de comerț în piețele din Republica Moldova, care au tangență nemijlocită cu aprecierea legalității sintagmei “piețe” din Regulamentul cu privire la eliberarea autorizației pe desfășurarea activității de comerț pe piețele din mun. Bălți.

Susține că instanța stabilește acel fapt că micii comercianți obțin autorizația în baza alin. (7) art.14 al Legii cu privire la comerțul interior, concomitent ignorând faptul că capitolul 3 din Regulamentul cu privire la eliberarea autorizației pe desfășurarea activității de comerț pe piețele din mun. Bălți nu corespunde acestei norme.

Invocă că instanța de apel, respingînd argumentul apelantului, precum că micul comerciant care vizitează piața o singură dată nu poate fi obligat la dobîndirea permisiunii administrației pieții, nu indică concret în ce articol al Hotărîrii Guvernului nr. 517 din 18 septembrie 1996 cu privire la aprobarea Regulilor de funcționare a rețelei de comerț ambulant și Regulile de comerț în piețele din Republica Moldova aceasta este stipulat.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Sindicatul Întreprinzătorilor, titularilor patentei și al angajaților întreprinderilor mici și mijlocii, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizînd actele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ constată că argumentele formulate în recurs se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recurs, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins. Or recursul, exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de

lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Sindicatul Întreprinzătorilor, titularilor patentei și al angajaților întreprinderilor mici și mijlocii ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Sindicatul Întreprinzătorilor, titularilor patentei și al angajaților întreprinderilor mici și mijlocii se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Iurie Bejenaru